

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina
Zborovská 3, 586 01 Jihlava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-637/24-J
Sp. zn. ČŠIJ-S-120/24 J

Název	Základní škola a mateřská škola Křižanov, příspěvková organizace
Sídlo	U Školy 321, 594 51 Křižanov
E-mail	reditel@zskrizanov.cz
IČO	43 380 662
Identifikátor	600 130 151
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Daniel Ubr
Zřizovatel	Městys Křižanov
Místo inspekční činnosti	U Školy 321, Křižanov
Inspekční činnost na místě	16. – 17., 19., 23. – 24. 4. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů, zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Inspekční činnost podle § 174 odst. 6 školského zákona.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Křižanov, příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny, školní jídelny-výdejny a školní

jídelny. K termínu inspekční činnosti se v mateřské škole ve čtyřech třídách vzdělávalo 98 dětí, z toho pět dětí s podpůrnými opatřeními, čtyři s odlišným mateřským jazykem. Tři děti mají odklad zahájení povinné školní docházky. V době inspekční činnosti vzdělávala základní škola 291 žáků, z toho 46 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. V pěti odděleních školní družiny bylo zapsáno 141 účastníků zájmového vzdělávání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále ředitel) při řízení školy vychází z koncepce rozvoje a řízení školy, která se věnuje všem stěžejním oblastem bezprostředně ovlivňujících kvalitu vzdělávání a poskytovaných služeb. Dále ředitel využívá dobré orientace v místních podmínkách, což mu napomáhá stanovit si reálné cíle, které dále inovuje podle aktuální potřeby (např. oblast materiálních podmínek, oblast spolupráce mateřské a základní školy).

Ředitel nastavil pravidla fungování činnosti školy (zejména v oblastech vedení a organizaci provozu, kontrolní a hospitační činnosti) s delegováním výkonných kompetencí, což se projevilo jako funkční. Velký podíl na efektivitě řízení má jeho a zástupkyně pro mateřskou školu vlastní aktivní manažerský a pedagogický rozvoj, což se projevuje ve schopnosti vyhodnotit dobré a špatné výsledky a následně přijímat zpravidla účinná opatření ke zlepšení stavu. Hospitační činnost zahrnuje plánované i namátkové návštěvy hodin či jejich částí. Zpětná vazba pedagogům školy ne vždy obsahuje konkrétní doporučení a opatření ke zlepšení kvality vzdělávacího procesu. Přínosné jsou vzájemné hospitace vyučujících.

Ve škole pravidelně probíhají porady vedení, s aktuálními záležitostmi jsou učitelé seznamováni průběžně. Další vzdělávání pedagogických pracovníků základní školy je plánováno především s ohledem na potřeby školy (např. školení zaměřené na digitální technologie pro celou školu) i s přihlédnutím k preferencím pedagogů. Podpora rozvoje pedagogických schopností začínajících učitelů je vedením školy nastavena. Ze záznamů metodických orgánů vyplývá, že koordinují své působení v pedagogické a výchovné oblasti a vyměňují si zkušenosti, méně se již zabývají jednotlivými výsledky žáků, celkovými výsledky tříd, způsoby hodnocení a jejich přínosů a dopadů na vzdělávání žáků či hodnocení pokroku. Učitelky mateřské školy se intenzivně vzdělávají v oblasti nových prostředků, metod a forem vzdělávání, které ve své praxi často využívají s pozitivním dopadem na zpestřování výuky a velmi dobrou motivovanost dětí.

Prostředí pro vzdělávání bylo ve sledovaných vyučovacích hodinách v základní škole i v průběhu sledovaných režimových jednotek v mateřské škole příznivé a motivující. V jeho kvalitě se projevuje mimo jiné i úspěšnost školy v získávání finančních prostředků z mimorozpočtových zdrojů. Velmi dobré podmínky pro realizaci pohybových aktivit (víceúčelové hřiště s umělým povrchem, atletický ovál včetně nového doskočiště a vržiště a pohybové aktivity v rámci organizace zájmového vzdělávání), pozitivně ovlivňovaly průběh vzdělávání a umožňovaly cílený rozvoj fyzické zdatnosti žáků v hodinách tělesné výchovy, rámci projektů i zájmového vzdělávání.

Škola efektivně využívá spolupráci s řadou externích organizací (např. Spolek dobrovolných hasičů Křížanov, spolek Vodotrysk) k doplnění vzdělávání žáků prostřednictvím tematických projektů a akcí. Na dobré úrovni je podpora a kooperace zřizovatele, který se významně podílí na zkvalitňování podmínek pro výchovu a vzdělávání žáků. Organizování společných akcí pro děti, žáky a zákonné zástupce přispívá k prohlubování pocitů sounáležitosti se školou. Úzká kooperace s mateřskou školou, okolními základními a středními školami účelně přispívá k rozvoji sociální gramotnosti žáků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Jasně nastavená pravidla organizace vzdělávání dětí v mateřské škole, pravidelné zařazování činností, ale i individuální přístup ze strany dospělých přispívaly k tomu, že atmosféra ve třídách byla přirozená a uvolněná. Pravidla soužití byla pro děti srozumitelně znázorněna a respektována. Rozvoj prosociálního citění a chování dětí učitelky vhodně podporovaly (např. sociální hry, společné rozhovory v komunitním kruhu).

Připravená nabídka konstruktivních a didaktických her účinně napomáhala po ranním příchodu dětí jejich spontánnímu zapojení do činností. Učitelky je vedly k samostatnému výběru z nabídky, případně je motivovaly ke spolupráci v menších skupinách. V rámci inspekčních hospitací byl v menší míře uplatňován diferencovaný přístup k jednotlivým dětem.

V didakticky zacílených řízených aktivitách učitelky efektivně využívaly širokou škálu vzdělávacích forem a metod. Činnost se všemi dětmi současně vhodně doplňovaly aktivity v malých skupinách a samostatná práce. Aktivity respektovaly individuální dosaženou úroveň dovedností jednotlivých dětí. Učitelky vedly děti k samostatnému mluvnímu projevu a podněcovaly je k vyjadřování jejich zkušeností a nápadů. Průběžná motivace, pozitivní zpětná vazba a v případě potřeby individuální podpora kladně posilovaly úspěšnost dětí v realizovaných činnostech. Organizace vzdělávání byla plynulá, bez slovní manipulace. Úspěšně byla prováděna společná preventivní logopedická cvičení pedagogickými pracovníky s požadovaným vzděláním (logopedický kurz).

Každodenně prováděné řízené pohybové aktivity (včetně pobytu venku) účinně podporovaly zdravý vývoj dětí. Pitný režim využívaly děti samostatně, mladší po pobídce učitelky. Odpolední odpočinek zohledňoval individuální potřebu spánku a odpočinku (nabídka klidových činností u stolečků, individuální práce s dítětem).

Společným znakem výuky na obou stupních školy byla příjemná edukační atmosféra a klidné pracovní klima. Žáci byli aktivní, neobávali se sdělovat své názory či dotazovat v případě potřeby. V úvodu hodin nebyli vždy žáci seznámeni s cílem hodiny, který pedagogové formulovali spíše jako sdělení tématu případně organizaci hodiny. Výuka vykazovala rozdílnou úroveň závislou na míře pedagogických zkušeností, což se promítalo v různé úrovni metodické a didaktické propracovanosti vyučovacích hodin zejména na druhém stupni. Převažujícím nedostatkem byla absence využití závěru hodin ke shrnutí probíraného učiva. Ve většině hodin chyběl diferencovaný přístup, žáci řešili stejné úkoly. Vzájemné hodnocení, které by poskytlo žákům zpětnou vazbu, ve většině hospitovaných hodin chybělo. Hodnocení pedagogů v závěru vyučovací hodiny bylo spíše formálního charakteru bez ověření splnění vzdělávacího cíle, většinou se jednalo o pochvalu několik a žáků, někdy i celé třídy, postrádalo však formativní funkci. Velmi přínosná byla činnost asistentů pedagoga, v některých hodinách byla jejich činnost účinná i pro ostatní žáky.

Sledované vyučovací hodiny na prvním stupni odpovídaly charakteru probíraného učiva a věku žáků. Efektivita vzdělávacího procesu byla účinnější, pokud vyučující zařadili metody činnostního učení a nabízeli aktivity podporující tvořivost a iniciativu. Ke splnění stanovených vzdělávacích cílů využívali učitelé frontální výuku kombinovanou s řízeným rozhovorem, samostatnou prací a prací ve dvojicích. V rámci projektového dne byla zařazena skupinová práce, kdy docházelo k rozvoji interpersonálních a týmových kompetencí žáků. Ve sledovaných hodinách byly zaznamenány aktivity vedoucí ke sdílení nebo rozvoji postojů. Vyučující efektivně využívali názorné učební pomůcky a interaktivní techniku. Na základě ověření dosažených znalostí a dovedností pedagogové žáky pozitivně motivovali a hodnotili, případně učivo vhodně doplňovali. Nižší efektivita se projevila

v diferenciaci učiva vzhledem k individuálním možnostem a schopnostem všech žáků. Vyučujícím se dařilo předcházet únavě žáků zařazováním relaxačních aktivit. Prezentované učivo bylo účelně propojováno s příklady z běžného života a s využitím mezipředmětových vazeb.

Ve většině hospitovaných hodin druhého stupně se střídala frontální výuka se samostatnou prací. V hodinách byla často využívána skupinová práce žáků i různé zábavné formy výuky (např. kvízy a křížovky). Při zadávání samostatných prací se vyučující vždy důsledně ubezpečili o jejich pochopení. Ve všech hodinách prokazovali žáci dobré pracovní návyky a všichni se aktivně zapojovali do jednotlivých činností. Přispívala k tomu i úspěšně užívaná průběžná motivace a časté povzbuzování a pochvaly. I při činnostech náročnějších na organizaci práce, jako byly žákovské pokusy, přítomní vždy respektovali pokyny vyučujících a výsledky práce dokázali pod jejich vedením správně interpretovat. Při výkladu nové látky postupovali všichni vyučující s úspěšnou snahou o logickou návaznost. Dokázali na žáky přenést své zaujetí pro předmět. Vyučující v hodinách využívali ke zpětné vazbě otázek a krátkých odpovědí žáků a žáci tak neměli často, až na výjimky (např. při projektovém vyučování), příležitost k souvislému ústnímu projevu a nebyli ani vedeni k přípravě jeho formulace.

Zájemové vzdělávání bylo zaměřeno především na psychohygienické potřeby účastníků po ukončení výuky. Nabízené aktivity jim umožňovaly aktivně odpočívat, relaxovat, věnovat se herním aktivitám. Účastníci komunikovali na úrovni přiměřené jejich věku, komunikace byla otevřená a mohli vyjadřovat své nápady i náměty k dalším činnostem. Každodenní pobyt účastníků venku obsahuje pohybové aktivity v rámci školního hřiště nebo vycházky a významně podporuje a přispívá k rozvoji pohybových dovedností.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Mateřská škola má stanovená pravidla pro hodnocení dětí. Třídy pravidelně vyhodnocují plnění tematického celku vzhledem ke školnímu vzdělávacímu programu. Záznamy o pokrocích dětí v učení jsou vedeny s návazností od nástupu dítěte do mateřské školy, mají vypovídací hodnotu, ale nejsou systematicky využívány k plánování vzdělávacího procesu a stanovování opatření pro další individuální rozvoj dětí.

Inspekční hospitace potvrdily dobré výsledky vzdělávání v souladu s očekávanými výstupy vzdělávacího programu (např. děti zvládaly pohybové dovednosti, sebeobsluhu, jednoduché pracovní úkony, chovaly se přátelsky, pomáhaly si, orientovaly se ve třídách i v budově). Systematicky prováděná logopedická prevence pozitivně ovlivňuje úroveň řečových dovedností dětí. U dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky bylo zjištěno, že mají osvojené pracovní návyky, při práci jsou soustředěné, umí činnost dokončit. K eliminaci adaptačních potíží po nástupu do základní školy přispívá také cílený rozvoj potřebných dovedností předcházejících čtení, psaní a počítání a úzká spolupráce se základní školou.

Vzdělávací nabídka předškolního vzdělávání je doplněna celoročními projekty zaměřenými na rozvoj určitých dovedností, bezpečnost a ochranu zdraví, dopravní výchovu, prevenci rizikového chování (např. Integrovaný záchranný systém, spolky v obci, Den země).

Výsledky vzdělávání žáků jsou školou dlouhodobě a systematicky monitorovány interními i externími nástroji. Pro interní specifikaci výsledků vzdělávání žáků slouží zadávání písemných prací, testů, ústní zkoušení, individuální aktivity žáků, zpracovávání školních

i třídních projektů apod. Výsledky jsou pravidelně vyhodnocovány na jednáních pedagogické rady.

Jako externí hodnocení škola dlouhodobě využívá testování, což umožňuje efektivně sledovat vývoj i v časových řadách. V minulém a letošním školním roce byla testována matematika a český jazyk žáků 9. tříd. V těchto testováních dosahovala škola průměrných výsledků. Porovnáním výsledků testů bylo zjištěno, že studijní potenciál žáků je českém jazyce využíván optimálně a v matematice nedostatečně s ohledem na jejich studijní předpoklady. Analýza srovnávání těchto výkonů a stanovování efektivnosti přijatých opatření v rámci schůzek metodických orgánů není však prováděna.

Škola se dlouhodobě a promyšleně věnuje problematice přechodu dětí z mateřských škol do základní školy. Žáci prvních tříd navštěvují mateřskou školu, motivují děti a pomáhají je připravovat na vstup do základní školy. Děti z mateřské školy s předstihem navštěvují základní školu a jsou zapojeny do hodin. Ve škole je také vhodně nastaven systém monitorování přechodu žáků z prvního na druhý stupeň. Vzdělávací výsledky jednotlivců vzhledem k jejich schopnostem jsou prezentovány tak, že je zřejmá dosažená úroveň vzdělávání ve vztahu ke stanoveným cílům.

O výsledcích vzdělávání jsou zákonní zástupci žáků informováni na pravidelných konzultacích, prostředky informačních technologií, telefonicky a při jejich osobní návštěvě. Úspěšnost žáků ve středním vzdělávání škola sleduje spíše neformálně.

Školní poradenské pracoviště i v průběhu roku aktivně reaguje na vhodnost nastavení doporučení poradenských zařízení vzhledem ke konkrétním žákům a situaci, ve které se tyto žáci nacházejí. Učitelé mají o žácích dostatečné informace, stejně tak o doporučených formách jejich zohledňování. Kariérové poradenství se prolíná výukou, dalšími aktivitami (besedy na úřadu práce, přehlídky středních škol, exkurze do firem) a individuálními konzultacemi se zákonnými zástupci.

Strategie v oblasti prevence rizikových jevů je naplňována zejména prostřednictvím preventivního programu školy. Zahrnuje řadu jednorázových i pravidelných aktivit, jejichž účinnost je pravidelně vyhodnocována. Preventivní témata jsou podrobně rozpracována do jednotlivých ročníků a vzdělávacích oblastí. Široká nabídka zájmových útvarů významně přispívá k prevenci nežádoucího chování, umožňuje žákům rozvíjet záliby. V průběhu školního roku se žáci zúčastňují sportovních, vědomostních, výtvarných, dramatických a pěveckých soutěží a olympiád.

Zájmové vzdělávání svými aktivitami podporuje individuální rozvoj všech účastníků a vede je k smysluplnému trávení volného času (keramika, kulinářství, sportovec). Cíleně jsou u nich rozvíjeny zejména kompetence sociální a komunikativní.

Závěry

Vývoj školy

- Cílené dlouhodobé zlepšování materiálních podmínek s kladným dopadem na výchovně vzdělávací proces.
- Škola se stala bezbariérovou.
- Došlo k navýšení kapacity v mateřské škole a školní družině.

Silné stránky

- Provázanost spolupráce mateřské a základní školy v rámci adaptace na školní prostředí (1. 5).
- Dobré prosociální vztahy v mateřské škole ovlivňují příjemné psychosociální prostředí, podporují aktivní týmovou spolupráci, kolegiální a vzájemný respekt (3.3).
- Úspěšná realizace třídních i školních projektů a požadovaných kompetencí vede k efektivnímu rozvoji dětí v mateřské škole (4.4).
- Funkční spolupráce vyučujících a asistentek pedagoga vedoucí k cílené podpoře dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami i ostatních dětí a žáků ve třídě (6.2).
- Nabídka zájmových útvarů jako účelný prostředek rozvoje osobnosti žáků a předcházení rizikovému chování (6. 1).
- Cílený rozvoj fyzické zdatnosti žáků prostřednictvím hodin tělesné výchovy, projektů i zájmového vzdělávání (4. 1).

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Nedostatečná je diferenciací učiva s ohledem na individuální vzdělávací potřeby žáků základní školy (4. 3).
- Záznamy pedagogické diagnostiky nejsou systematicky využívány k plánování vzdělávacího procesu v MŠ, cíleně nevedou k diferencované nabídce a účelnému poskytování individuálního přístupu k dětem (4.1).
- Neefektivní organizace závěrů hodin ze strany pedagogů, kteří neposkytují kvalitní zpětnou vazbu žákům (4. 2).
- Absence zapojení žáků do vzájemného hodnocení (4. 3).

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Individualizovat výuku a diferencovat učivo s ohledem na individuální vzdělávací potřeby žáků.
- V mateřské škole další vzdělávání pedagogických pracovníků preferenčně zaměřit využívání pedagogické diagnostiky při individualizaci vzdělávání a hodnocení vzdělávacího procesu.
- Využívat vzájemného hodnocení žáků k potřebnému zvýšení efektivity vzdělávacího procesu.
- V závěru vyučovacích hodin provádět závěrečné shrnutí učiva a vyhodnocovat splnění vzdělávacího cíle.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření

k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola pro život“, platnost od 1. 9. 2023
2. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Mozaika“, platnost od 1. 9. 2022
3. Školní vzdělávací program školní družiny „Na vlně her a zážitků“, platnost od 1. 9. 2023
4. Roční plán mateřské školy 2023/2024
5. Hodnocení činnosti mateřské školy za školní rok 2022/2023
6. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků 2023/2024, certifikáty o účasti zaměstnanců na dalším vzdělávání
7. Pedagogické rady mateřské školy, školní rok 2023/2024
8. Plán kontrolní a hospitační činnosti, záznamy z hospitací 2023/2024
9. Školní matrika dětí, školní rok 2023/2024
10. Třídní knihy, docházka dětí, školní rok 2023/2024
11. Dokumentace dětí s potřebou podpůrných opatření
12. Pedagogická diagnostika dětí
13. Rozvrhy hodin 2023/2024
14. Výroční zpráva za školní rok 2023/2024
15. Program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v ZŠ a MŠ Křižanov 2023/2024
16. Školní matrika, základní škola, školní rok 2023/2024
17. Dokumentace školního poradenského pracoviště
18. Zápisy z pedagogických rad základní školy, školní rok 2023/2024
19. Zápisy ze schůzek metodického sdružení a předmětových komisí, školní rok 2023/2024

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Kateřina Hlaváčková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Eva Bekeová, školní inspektorka

Bc. Bohuslava Dvořáková, kontrolní pracovnice

Mgr. Pavel Hudeček, školní inspektor

Mgr. Petra Koubková, školní inspektorka

Mgr. Eva Švihálková, školní inspektorka

Mgr. Dana Vránová, Ph.D., školní inspektorka

21. 5. 2024